

Dönem : 3
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 870

5 Ocak 1961 gün ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun değişik 5 nci maddesinin uygulama süresinin 10 yıl uzatılmasına dair kanun tasarısı ile Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/512)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1246/10299

4 . 8 . 1971

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 2 . 8 . 1971 tarihinde kararlaştırılan «5 Ocak 1961 gün ve 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanununun değişik geçici 5 nci maddesinin uygulama Süresinin on yıl uzatılmasına dair kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Prof. Dr. Nihat Erim

Başbakan

5 Ocak 1961 gün ve 222 sayılı ilköğretim ve Eğitim Kanununun 6 Temmuz 1962 gün ve 68 sayılı Kanunla değişik geçici 5 nci maddesinin uygulama süresinin uzatılması hakkında kanun tasarısı

GEREKÇE

5 . 1 . 1961 gün ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 75 nci maddesinde :

«Okul yapımı ve donatımı işlerinde yardım ve hizmetleri değerlendirmek, inşaatın ucuza mal edilmesi amacıyla;

a) Yurttaşların isteyerek yapacakları taş, kum, çakıl, kerpiç, kireç ve tuğla gibi aynî yardımlar,

b) Yurttaşlar, kurumlar ve yardım derneklerine yapılacak maddî yardımlar, kabul ve değerlendirilir.

c) Emaneten inşa edilecek okul yapımı ve onarımı işlerinde halk ve gençlerden gönüllü olarak bedenen çalışacakların hizmetleri kabul edilir» denilmektedir.

Aynı kanunun 78 nci maddesinde ilköğretim hizmetleri, yatırım ve sosyal hizmetler olmak üzere iki cepheli ele alınmış ve bunların birbirini tamamlayacak şekilde yürütülmesi öngörülmüştür.

Okulsuz köylerin okula kavuşturulması; geçici okul binalı köylere yeni okul binası yapılması; harp okul binalarının yenilenmesi; nüfus artışı ve hareketlerinden ek derslik veya yeni okul binaları yaptırılması, halli gerekli görülen ve devamlılık gösteren önemli konulardır. Bu işler yapıldığı sırada aynî ve nakdi yardımların da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Problemlerin çözümü için zamandan kazanmak maksadıyla pratik yollar aranması, geçici de olsa bâzi tedbirler düşünülmesi gerekli görülmektedir.

Yukarıda belirtilen problemler 2490 sayılı Kanun ile 1050 sayılı Kanun çerçevesi içerisinde halledilmeye çalışıldığı takdirde büyük zaman kaybına sebebiyet vermektedir.

Ayrıca, İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı, ilkokul yapımında, tavan maliyetlerin aşılmasını için emanet usulü uygulamasından ve halk katkısından geniş ölçüde yararlanılmasını âmirir.

İllerce yapılan çeşitli müracaatlarda, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 308 sayılı Kanunla değiştirilen geçici 5 nci maddesinin ta diline dair 68 sayılı Kanunla getirilen istisnai hükümler sayesinde; icra programının kolaylıkla yürütülerek, yapılan tesislerin zamanında öğretime açılma imkânlarının sağlandığı ve istenilen verimin alındığı belirtilmekte, bu kanunun uygulama süresinin 10 yıl daha uzatılması ısrarla istenilmektedir.

68 sayılı Kanunun uygulama süresi 1971 malî yılında sona ermiş bulunmaktadır.

İlköğretim yatırım ve sosyal hizmetlerinin gerçekleştirilmesinde zamandan kazanmak, halk katkılarından yararlanmak ve bu konudaki çalışmaları daha ucuz ve verimli kılmak maksadıyla 6 . 7 . 1962 tarih ve 68 sayılı Kanunun uygulama süresinin on yıl daha uzatılmasını sağlamak maksadıyla bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

- Ek : 1. 6 Temmuz 1962 gün ve 68 sayılı Kanun metni*
2. 29 Mayıs 1961 gün ve 308 sayılı Kanun metni

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/512
Karar No. : 34

20 . 10 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza tevdi buyurulan 5 Ocak 1961 gün ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun değişik geçici 5 nci maddesinin uygulama süresinin 10 yıl uzatılmasına dair kanun tasarısı ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakereler neticesinde tasarı benimsenmiş ve maddeleriyle beraber aynen kabulüne karar verilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
İstanbul
Prof. Dr. M. Yardımcı

Adıyaman
Z. Adıyaman

Niğde
N. Kodamanoğlu

Sözcü
Amasya
S. Aygün

Çorum
K. Demirel

Konya
Y. Öztuna

Kâtip
Tunceli
H. Yenipınar

Gaziantep
M. Kılıç

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/512
Karar No. : 241

2 . 1 . 1973

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan (5/Ocak/1961 gün ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun değişik geçici 5 nci maddesinin uygulama süresinin 10 yıl uzatılmasına dair kanun tasarısı); Millî Eğitim Bakanı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu toplantıda incelendi ve görüşüldü :

Gerek 1924 ve gerekse 1961 Anayasalarımız ilköğrenimi parasız ve mecburî tutmuştur. Cumhuriyetin ilânından bu ayanaya devam eden ilköğretim seferberliği, her yıl ilgili Bakanlık bütçesine büyük miktarlarda ödenekler ayrılmasına rağmen arzu edilen seviyeye ulaşamamıştır. Bilindiği gibi bu hizmetlerin yerine getirilebilmesi, yetişkin öğretmen yanında, eğitim araç ve gereçlerine ihtiyaç gösterir. Kısa zamanda halletmek mecburiyeti ile karşı karşıya olduğumuz bu problemlerin, Devletin dar imkânları ile karşılanması mümkün olmamaktadır. Kalkınma plânları, ilköğretim hizmetlerinin hallinde; Devletin kıt imkânlarını da daha fazla zorlamak için, fert ve kurumların aynı ve nakdî yardımlarından faydalanmayı öngörmektedir. Esasen halkımız, eğitim ve öğretim müesseselerine yardımlarını severek yapmaktadır. İllerden yapılan çeşitli müracaatlarda, mezkûr kanunun uygulanması ile ücra programlarının yürütülmesi, verimli ve başarılı bir çalışma ortamına girdiği belirtilmekte, bu kanunu uygulama süresinin 10 yıl daha uzatılması istenmektedir. Kanunun uygulama süresi ise 1971 malî yılında sona ermiş durumdadır. İlköğretim hizmetlerinin gerçekleşmesinde, halkın her türlü yardımlarından faydalanmak, daha ucuz ve verimli uygulanmasını sağlamak gerekçesi ile hazırlanan 6 . 7 . 1962 tarih ve 68 sayılı Kanunun yürürlük süresinin 10 yıl daha uzatılması hakkındaki kanun tasarısı Komisyonumuzca da olumlu karşılanarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddeleri ayrı ayrı kabul edilmiştir.

Halkın katkısı olmaksızın, ilköğrenim hizmetlerinin arzu edilen hızda gelişemeyeceği anlaşıldığından, tasarının biran önce kanunlaşmasında fayda olacağı gerekçesi ile Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkanvekili Niğde N. Çerezci	Sözcü Ankara M. K. Yılmaz	Kâtip Çorum A. Topçubaşı
Afyon Karahisar H. Hamamcıoğlu	Aydın N. Mentese	Eskişehir İ. Anıç
Isparta A. İ. Balım	İçel C. Okyayuz	İstanbul O. C. Fersoy
Manisa M. Ok	Niğde H. A. Kavurmacıoğlu	Trabzon A. Şener
İmzada bulunmadı		

Yozgat
C. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5 Ocak 1961 gün ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun değişik geçici 5 nci maddesinin uygulama süresinin on yıl uzatılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 5 Ocak 1961 gün ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 6 Temmuz 1962 gün ve 68 sayılı Kanunla değişik geçici 5 nci maddesinde yazılı uygulama süresi, bitimi tarihinden itibaren on yıl uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

2 . 8 . 1971

Başbakan <i>N. Erim</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>S. Koçaş</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>A. Karaosmanoğlu</i>
Devlet Bakanı <i>M. Özgüneş</i>	Devlet Bakanı <i>D. Kitaplı</i>	Adalet Bakanı <i>İ. Arar</i>
Millî Savunma Bakanı <i>F. Melen</i>	İçişleri Bakanı <i>H. Ömeroğlu</i>	Dışişleri Bakanı <i>O. Olcay</i>
Maliye Bakanı V. <i>S. N. Ergin</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>Ş. Orel</i>	Bayındırlık Bakanı <i>C. Karakaş</i>
Dış Eko. İliş. Bakanı <i>Ö. Derbil</i>	Sağlık ve Sos. Yar. Bakanı <i>T. Akyol</i>	Gümrük ve Tekel Bakanı <i>H. Özalp</i>
Tarım Bakanı <i>M. O. Dikmen</i>	Ulaştırma Bakanı <i>H. Arık</i>	Çalışma Bakanı <i>A. Sav</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>A. Çilingiroğlu</i>	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı V. <i>İ. Topaloğlu</i>	Turizm ve Tanıtma Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>S. Babüroğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>C. Aykan</i>	Orman Bakanı <i>Ş. İnal</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>S. Ergun</i>	Kültür Bakanı <i>T. Halman</i>	